

Mönsterås Kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen

**Fastställd i ledningsgruppen
den 13 april 2011**

Skolans tillsynsansvar

Med tillsynsansvar menas ansvar för eleven eller ungdomen. Syftet är att skolan ska förebygga så att eleven inte skadas på grund av olycka, inte mobbas eller kränkas och heller inte utsätter sig själv eller andra för skada. Rektor/förskolechefen för skolan har det övergripande ansvaret och ska se till att personal vet vad som gäller i ansvarsfrågor.

Detta dokument gäller också i tillämpliga delar inom förskolan, pedagogisk omsorg/familjedaghem, skolbarnsomsorg/fritidshem samt musik- och kulturskolan.

Barns skadeståndsansvar

Den grundläggande regeln i skadeståndslagen som är att det är den som uppsåtligt eller av vårdslöshet vållar person- och sakskada ska ersätta skadan gäller även när barn vållar skada. För barn finns dock en särskild begränsningsregel. Skälig hänsyn tas till ålder och utveckling, vad som har hänt, gällande ansvarsförsäkring och övriga omständigheter. Ansvaret ökar successivt med stigande ålder. Vid ren olyckshändelse finns i normalfallet inte någon skadeståndsskyldighet. Genom en skärpning i skadeståndslagen, den 1 september 2010, svarar förälder som har vårdnaden om ett barn för person- och sakskada och skada som barnet vållat genom kränkning. Ansvaret förutsätter inte att föräldern varit vårdslös.

Vårdnadshavarens ansvar

Förutom det som normalt följer av ett skadeståndsansvar för sina barn har vårdnadshavaren ansvarar för den tid som barnet/ungdomen inte är i skolan. Det gäller då bl.a. följande tillfällen:

- Färd till och från skolan.
- Lek på skolans område, utanför den schemalagda tiden.
- Om barnet lämnar skolan utan skolans medgivande under skoldagen. Om så sker kontaktar personalen vårdnadshavaren.

- Under familjekvällar i skolans verksamhet ansvarar personalen för aktiviteterna och vårdnadshavaren för sitt/sin barn/ungdom.
- Är elevgruppen och personalen inbjudna hem till Dig, under skoltid, tar personalen ansvar för alla eleverna utom Ditt eget barn. Den inbjudande familjen ansvarar för sin egendom och eventuell skada på denna.

Skolans ansvar

Ansvaret för eleven börjar 10 min. före dagens första lektion.

Tillsynsansvaret upphör samtidigt som elevens skoldag är slut.

För skolskjuts elever börjar dock ansvaret när elevens skolskjuts kommer till skolan respektive avgår från skolan. Under färden är det bussbolaget och föraren som ansvarar för gällande trafikbestämmelser.

Om kamrat-/er till skolskjutsberättigad elev medföljer i särskilt anordnad skolskjuts gäller samma ansvarsfrågor som om eleven vore skjutsberättigad. Nämnden har antagit en policy för medföljande kamrat i skolskjuts.

För Musik- och kulturskolan börjar ansvaret för eleven när lektionen startar.

Skolan ska skyndsamt kontakta vårdnadshavare vid oanmäld frånvaro.

Fritidshemmets ansvar

På fritidshemmet har personalen ansvar för barnen på samma sätt som i förskolan, det vill säga från barnen kommer till lokalerna till dess de går hem. Vid ankomst och hemgång ska personalen kontaktas av vårdnadshavaren, om inget annat är överenskommet.

Vårdnadshavaren ska godkänna att barnet får lämna fritidshemmet under schemalagd tid för besök hos kamrat eller liknande.

Tillräcklig tillsyn

Vid all verksamhet såväl inne på enheten som utanför, ska det finnas tillräckligt många vuxna för att säkerställa tillsynen dock inom skolans område.

Beroende på plats, åldersgrupp och aktivitet kan antalet vuxna variera.

Om vårdnadshavare är med på någon aktivitet, varken kan eller får denna ta över personalens ansvar under schemalagd tid.

Information till vårdnadshavare vid uteaktiviteter

Information ska lämnas till Dig i god tid om plats, aktivitet, färd sätt, klädsel och särskild utrustning. På ditt föräldraansvar ligger att lämna nödvändig information om Ditt barns behov (medicin, om barnet inte får bada eller liknande).

Vid åkning med pulka, skridskor, utför, inlines, skateboards eller motsvarande ska hjälm användas. Avsteg från hjälmkravet kan göras genom skriftligt godkännande från vårdnadshavare.

Cykelhjälm används, enligt lag från 2005, vid alla tillfällen cykling förekommer. När så anses rimligt bör flytväst användas vid aktiviteter i och vid vatten.

Information till barn vid uteaktiviteter

Personalen ska gå igenom de aktuella reglerna med barnen/ungdomarna före varje aktivitet.

Anslag och skyltar ska gås igenom vid varje aktivitet och tillfälle.

Resor vid utflykter, studieresor och skolresor

Alla arrangemang i skolans regi räknas som schemalagd tid och skolans regelsystem gäller fullt ut.

Resor beställs i första hand hos de företag som kommunen har avtal med (enligt upphandlingsavtal).

Följande gäller när personal skjutsar barn/elever och när föräldrar vid t ex utflykter skjutsar andras barn. När skjutsning av elever sker i privat bil är föraren ansvarig. Inträffar en olycka gäller bilens trafikförsäkring. Skolan står inte för några kostnader så som t ex självrisk eller förlorad bonus på bilen om något händer. Tillstånd av föräldrarna ska dock alltid inhämtas skriftligt. Lista med vilka barn som åker med vem ska finnas. Hur listan ska hanteras framgår av avsnittet nedan.

Personalen ger Dig nödvändig information och diskuterar lokala regler och säkerhetsfrågor med Dig. Barnen/ungdomarna hämtas och avlämnas vid skolenheten, om ej annat tydligt överenskommit med vårdnadshavare. Vid dessa tillfällen ska finnas en närvarolista i minst två exemplar. En som finns med vid själva arrangemanget och en som är kvar på enheten. Listan ska innehålla uppgifter om deltagande barn/ungdomar, personal och andra.

Det händer att barn/elever blir ”frånåkta” av skolskjuts. Ibland förekommer att lärare/annan personal och/eller annan förälder skjutsar barnet/eleven hem till bostaden. Om så sker är det av största vikt att skolan är medveten om att ansvaret för barnen/eleverna fortfarande ligger hos skolan, och att skolan har att säkerställa att transportererna sker på ett säkert sätt. Sker skjutsen med ett privat fordon och en olycka händer gäller det fordonets trafikförsäkring. Skolan står inte för några kostnader så som t ex självrisk eller förlorad bonus på bilen om något händer.

Övernattning i skolans lokaler

Ska barn/ungdomar på enheten eller andra barn/ungdomar, som inte tillhör enheten, övernatta i lokalerna i anslutning till någon aktivitet gäller följande:

- Räddningstjänsten ska kontaktas i god tid. De ska informeras om hur många som ska övernatta, vilka lokaler som ska användas samt få information om tänkta aktiviteter.
- Räddningstjänsten är tillsynsmyndighet i de här frågorna.
- Bevakningsföretag som kommunen anlitar kontaktas för information om planerad övernattning.
- Brandsläckningsutrustningen kontrolleras, var den finns och hur den används.
- Brandskyddsföreskrifter och enhetens utrymningsplan går igenom.
- Alla vuxna som ska delta i aktiviteten informeras om hur en utrymning ska gå till.

Tillsynsansvar vid arrangemang/aktiviteter anordnade på fritid

Om elever själva, med eller utan hjälp av vårdnadshavare/andra vuxna personer, på fritid ordnar en klassfest och bjuder in lärare/personal att vara med som gäster så har lärarna/personalen inget tillsynsansvar. Det hela handlar om en privat arrangerad fest utanför skoltid. Tillsynsansvaret i den meningen att någon vuxen har ansvar för att se till att festen inte "spårar ur" ligger på någon vårdnadshavare eller annan vuxen person.

Om skadegörelse inträffar

Det finns en lokalt antagen policy som reglerar ersättning vid skadegörelse i kommunens skolor. I skolans roll som fostrare är det viktigt att en elev som vållar skada själv får ta ansvar för detta. En ändring i skadeståndslagen som gäller från den 1 september 2010 innebär att det är förälder som har vårdnaden om ett barn, som också svarar för person- och sakskada och skada som vållas genom kränkning. Syftet med lagändringen är att tydliggöra föräldrarnas ansvar för sina barn.

Kränkande behandling

Samtliga skolor/enheter har en likabehandlingsplan med förebyggande och åtgärdande handlingsplaner mot mobbning, diskriminering och annan kränkande behandling. Ta gärna del av skolans/enhetens plan. Den går att finna på skolan/enheten eller hittar Du den på skolans hemsida.

Olycksfall och försäkringsfrågor

Alla barn och ungdomar upp till 20 år, som går i skolan i Mönsterås kommun, är olycksfallsförsäkrade dygnet runt. Elever som går i komvux, GRUV och SFI är försäkrade under skoltid. Bland annat lämnar försäkringen ersättning för resekostnader i samband med vård och behandling. Ersättning lämnas även för resor med särskilt transportmedel för att kunna delta i skolarbetet om läkare

föreskrivet detta. Vill Du veta mer om olycksfallsförsäkringen kan Du gå in på kommunens hemsida www.monsteras.se under fliken till vänster "Barn- och utbildningsförvaltningen/Olycksfallsförsäkring" där hittar Du de två dokumenten: Försäkringsinformation samt Blankett för skadeanmälan vid olycksfall. Det går också att ringa till kommunens försäkringsansvarige 0499-170 00.

Tjänstereseförsäkring

Mönsterås kommun har tecknat tjänstereseförsäkring som gäller för elever och praktikanter samt samtliga anställda/förtroendevalda och personer utsedda av försäkringstagaren att delta under tjänsteresor. Reseförsäkringen gäller vid studieresa eller praktik i skolans regi. Den omfattar bl a skydd för nödvändiga och skäliga läke- och resekostnader pga. olycksfall eller sjukdom samt hemtransport av svårt sjuk eller skadad. Försäkringen gäller såväl inom som utom landet. Försäkringen gäller subsidiärt till annan försäkring t ex olycksfallsförsäkring, privat reseförsäkring eller hemförsäkring med reseskydd. Med subsidiär menas att ersättning i första hand skall lämnas via annan försäkring. Om sådan försäkring saknas eller om skadan inte omfattas av någon av de primära försäkringarna, kan ersättning lämnas via den subsidiära försäkringen. Ytterligare information kan lämnas av kommunens försäkringsansvarige 0499-170 00.